

17de vergadering

Dinsdag 27 januari 1998

Aanvang 10.00 uur

Voorzitter: Korthals Altes

Tegenwoordig zijn 60 leden, te weten:

Van den Berg, Bierman, De Boer, Boorsma, Braks, Van den Broek-Laman Trip, Cohen, Van Dijk, Van Eekelen, Eversdijk, Van Gennip, Ginjaar, Glastra van Loon, Glasz, Van Graafeiland, Grewel, Grol-Overling, De Haze Winkelman, Heijmans, Heijne Makkreel, Hessing, Van Heukelum, Hilarides, Hirsch Ballin, Hofstede, Holdijk, De Jager, Ketting, Korthals Altes, J. van Leeuwen, L.M. van Leeuwen, Linthorst, Lodewijks, Loudon, Luijten, Luimstra-Albeda, Lycklama à Nijeholt, Meeter, Michiels van Kessenich-Hoogendam, Pit, Pitstra, Le Poole, Postma, Rensema, Roscam Abbing-Bos, Schoondergang-Horikx, Schuurman, Schuyer, Stevens, Talsma, Tiesinga-Autsema, Tuinstra, Varekamp, Ter Veld, Veling, Vriskoop, De Wit, Wöltgens, Van de Zandschulp en Zwerver,

en mevrouw Jorritsma-Lebbink, minister van Verkeer en Waterstaat.

□

De **voorzitter**: Ik deel aan de Kamer mede, dat zijn ingekomen berichten van verhindering van de leden:

Verbeek, Jurgens en Gelderblom-Lankhout, wegens het bijwonen van een vergadering van de Raad van Europa;

Batenburg, wegens ziekte;

Werner en Hendriks, wegens bezigheden elders;

De Beer en Baarda, wegens verblijf buitenslands, ook volgende week.

Deze berichten worden voor kennisgeving aangenomen.

De **voorzitter**: De ingekomen stukken staan op een lijst, die in de zaal ter inzage ligt. Op die lijst heb ik voorstellen gedaan over de wijze van behandeling. Als aan het einde van de vergadering daartegen geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan, dat de Kamer zich met de voorstellen heeft verenigd.

(Deze lijst is, met de lijst van besluiten, opgenomen aan het eind van deze editie.)

De **voorzitter**: Aangezien voor verschillende verdragen die ter stilzwijgende goedkeuring zijn voorgelegd en voor algemene maatregelen van bestuur die zijn voorgehangen en gedrukt onder de nummers 25755, 25792 (R1603), 25805, 25815, 25826 en 25827 de termijn is verstreken, stel ik vast, dat wat deze Kamer betreft aan uitdrukkelijke goedkeuring van deze verdragen respectievelijk AMvB's geen behoefte bestaat.

Aan de orde is de behandeling van de wetsvoorstellen:

- **Wijziging van enkele bepalingen van de Wet op de rechtsbijstand (25066);**

- **Wijziging van de Wet van 23 december 1994 (Stb. 925) in verband met het verlengen van een tijdelijke verfijning in de Wet belastingen op milieu-grondslag (25508);**

- **Intrekking van de Wet Havenschap Vlissingen en de**

Wet Havenschap Terneuzen (25531);

- **Wijziging van de Wet van 1 oktober 1992, houdende bijzondere regels met betrekking tot het recht op uitkering als bedoeld in de Uitkeringswet gewezen militairen (25744);**

- **Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van de Hoge Colleges van Staat en Kabinet der Koningin (II) voor het jaar 1997 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (25772);**

- **Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Algemene Zaken (III) voor het jaar 1997 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (25773);**

- **Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Kabinet voor Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse Zaken (IV) voor het jaar 1997 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (25774);**

- **Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Buitenlandse Zaken (V) voor het jaar 1997 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (25775);**

- **Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Justitie (VI) voor het jaar 1997 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (25776);**

- **Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Binnenlandse Zaken (VII) voor het jaar 1997 (wijziging samen-**

Voorzitter

hangende met de Najaarsnota) (25777);

- Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (VIII) voor het jaar 1997 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (25778);

- Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van de Nationale Schuld (IXA) voor het jaar 1997 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (25779);

- Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Financiën (IXB) voor het jaar 1997 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (25780);

- Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (XI) voor het jaar 1997 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (25781);

- Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat (XII) voor het jaar 1997 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (25782);

- Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Economische Zaken (XIII) voor het jaar 1997 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (25783);

- Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij (XIV) voor het jaar 1997 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (25784);

- Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (XV) voor het jaar 1997 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (25785);

- Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (XVI) voor het jaar 1997 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (25786);

- Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvang-

sten van het Gemeentefonds voor het jaar 1997 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (25787);

- Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Provinciefonds voor het jaar 1997 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (25788);

- Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Landbouw-Egalisatiefonds, Afdeling A, voor het jaar 1997 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (25789);

- Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Fonds economische structuurversterking voor het jaar 1997 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (25790);

- Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Infrastructuurfonds voor het jaar 1997 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (25791);

- Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Defensie (X) voor het jaar 1997 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (25793);

- Verklaring dat er grond bestaat een voorstel in overweging te nemen tot verandering in de Grondwet, strekkende tot opnemering van bepalingen inzake de Nationale ombudsman (25313).

Deze wetsvoorstellen worden zonder beraadslaging en zonder stemming aangenomen.

Aan de orde is de behandeling van de wetsvoorstellen:

- **Vaststelling van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat (XII) voor het jaar 1998 (25600-XII);**

- **Vaststelling van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Infrastructuurfonds voor het jaar 1998 (25600-A).**

De beraadslaging wordt geopend.

De heer **Eversdijk** (CDA): Mijnheer

de voorzitter! Vandaag verdedigt minister Jorritsma haar laatste begroting van deze kabinetsperiode. Daardoor moet deze behandeling ook het karakter dragen van "verantwoording van vier jaar paars op Verkeer en Waterstaat". En mevrouw Jorritsma is in mijn ogen zéér paars. Wat is waargemaakt van de verkiezingsbeloften, wat is waargemaakt van het regeerakkoord en, vooral, wat is waargemaakt van de hooggestemde verwachtingen en uitspraken van de bewindsvrouwe zelf? Men zal begrijpen dat er een kritische benadering volgt. Voordat ik daaraan begin, merk ik op dat ik waardering heb voor de werklust en de meestal zeer grote opgewektheid van de minister, al wint volgens sommige media de kribbigheid het de laatste tijd, helaas. Maar "Evita" heeft weer veel goedgeemaakt. Don't cry for me, Argentina. Misschien geldt van de zomer: don't cry for me, o la lila. Wie zal het zeggen? Maar die opgewektheid waarderen wij.

Voorzitter! Het is met name de taak van de oppositie om bloot te leggen wat níet is waargemaakt. Dat is nu eenmaal het noodlot van politici en bestuurders. Zij worden niet afgerekend op wat er allemaal goed ging, maar juist op wat er allemaal niet gelukt is. Welnu, het is dus onze taak om het falen aan te geven. Dat is niet zo moeilijk. Veel is niet waargemaakt, veel is vooruitgeschoven. De volgende kabinetsperiode ligt vrijwel elke paarse minister al voor in de mond: dán wordt het geregeld, dán komt het goed. Veel zaken zijn ook maar half opgelost of zijn onduidelijk. En veel is ook verloren door Verkeer en Waterstaat, met name door het ingrijpen van de rechter. Ik ben de tel kwijtgeraakt, maar ik meen dat er zeven of acht zaken zijn verloren. Dat is misschien een nieuw record voor het ministerie en de minister.

Daarbij moet ik helaas opmerken dat de minister deze Kamer bij de beantwoording van het toch zeer beperkte aantal schriftelijke vragen werkelijk beneden de maat behandelde. Artikel 68 van de Grondwet moest erbij geslept worden om de minister te dwingen, de volksvertegenwoordiging serieus te nemen. Waarom neemt een actief en gerespecteerd oud-parlementariër deze houding aan? Is mevrouw Jorritsma misschien vergeten dat het woord "minister" "dienaar" betekent? Dat hoef ik haar in het